

Jubileusz Biuletynu! 20 lat istnienia.

20 lat temu, 19 listopada 1997 roku, z inicjatywy ówczesnego Dziekana – profesora Jacka Namieśnika został wydany pierwszy numer Biuletynu, który wówczas wychodził pod nazwą Biuletyn Dziekana Wydziału Chemicznego PG.

Redaktorem naczelnym tego pionierskiego wydawnictwa był ówczesny dr hab. inż. Wacław Grzybowski, nakład wynosił 80 egzemplarzy (od nr 4 już 100, nr 5 – 150, potem znów 100 egzemplarzy), rozpowszechniania w sieci nie było. Daty kolejnych numerów to: 2 – 17 grudnia, 3 – 7 stycznia 1998, 4 – 21 stycznia, 5 – 4 lutego, 6 – 18 lutego, 7 – 11 marca, 8 – 25 marca i 9 – 8 kwietnia. Jak widać, na początku dwutygodniowy interwał był dość ściśle przestrzegany. Dalsze numery, począwszy od 10, znajdują się na stronach www Wydziału (część zarchiwizowana), a z okazji jubileuszu także owe 9 pierwszych zostanie tam umieszczone. Wypisy z pierwszych numerów znajdują się na stronie obok.

Biuletyn wychodził nieprzerwanie do 2014 roku (już tylko 6 wydań). Dwa ostatnie numery (316 i 317) pochodziły z lipca 2015. Wznowiony został we wrześniu 2016 roku już z nowym redaktorem.

Z życia Wydziału

Sukcesy we wnioskach grantowych

Z radością informujemy, że dr inż. Krzysztof Formela z Katedry Technologii Polimerów uzyskał grant NCN w programie MINIATURA. Tytuł wniosku: „Kompleksowe badania wpływu promieniowania mikrofalowego na efektywność regeneracji odpadów gumowych modyfikowanych asfaltem. Kwota finansowania: 49 993 PLN, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów stażu naukowego w Uniwersytecie Katalońskim w Barcelonie.

Szczerze gratulujemy sukcesu autorowi wniosku grantowego, zwłaszcza, że nie jest to jego pierwszy taki sukces (patrz Biuletyn nr 14/15). Życzymy pożytecznego i miłego pobytu w Barcelonie.

Przypomnienie pani Prodziekan ds. Nauki

Pani Prodziekan przypomina, że 31 grudnia 2017 mija termin składania wniosków o nagrodę dla młodych pracowników nauki (do 35 lat) przyznawanej przez Prezydenta Miasta Gdańska i Gdańskie Towarzystwo Naukowe w dziedzinach odpowiadających pięciu Wydziałom GTN. Szczegółowe informacje dostępne są pod adresem internetowym: http://gtn.cba.pl/files/og%C5%82oszenie_nagrody_GTN_2017.pdf, zaś regulamin pod: http://gtn.cba.pl/files/regulamin_nagrody_GTN_2017.pdf.

Działalność na rzecz współpracy ze szkołami

W minionych dwóch tygodniach na terenie PG miały miejsce dwie ważne imprezy. Pierwsza z nich – pod nazwą „I Pomorska Uczniowska Konferencja Naukowa pt. „Sztuczna Inteligencja – nadzieje, wyzwania, perspektywy” i organizowana (wspólnie z Urzędem Marszałkowskim) w ramach projektu „Zdolni z Pomorza” miała miejsce dnia 18 listopada. Z naszego Wydziału w konferencji z referatami wiodącymi udział wzięli: dla sesji chemia – mgr inż. Miłosz Wieczór, zaś dla sesji biologia – dr hab. inż. Hubert Cieśliński. Pierwszy z nich wygłosił 20-minutową prelekcję pt. „Sztuczna inteligencja w świecie molekuł”, poruszając zagadnienia zastosowań uczenia maszynowego (Machine Learning) w szeroko pojętej biochemii, chemii medycznej, organicznej i strukturalnej. Grono słuchaczy stanowiło ok. 40-50 uczniów gimnazjów i liceów wraz z opiekunami. Dr hab. inż. Hubert Cieśliński zaś wygłosił wykład pt. „Przykłady wykorzystania sztucznej inteligencji w różnych dziedzinach nauk biologicznych”. W panelu tym również wzięło udział około 50 uczniów szkół średnich i starszych klas gimnazjalnych. Uczniowie słuchali wykładów z zainteresowaniem, zarówno wiodących, jak i uczniowskich. Te ostatnie wskazywały na szczególne zainteresowanie uczniów dwoma tematami: wykorzystaniem robotów (w tym nanorobotów) w medycynie oraz rozwojem programów bazujących na samouczących się programach, sieciach neuronowych, które mają być wyspecjalizowane w autonomicznej i szybkiej analizie różnorodnych baz danych z zakresu biologii i medycyny i wspierać lekarzy w diagnozowaniu, zwłaszcza w „trudnych” przypadkach medycznych. W opinii prelegenta było to interesujące spotkanie z przedstawicielami pokolenia doby Internetu. Zwracał też uwagę charakter słuchaczy – byli najwyraźniej wyselekcjonowani i zdecydowanie zdolnijsi od swoich rówieśników. Oby akcja ta przyniosła nam wielu dobrych kandydatów.

Drugie wydarzenie miało miejsce już tylko na naszym Wydziale i odbyło się w kolejną sobotę – 25 listopada. Były to „Spotkania Akademickie” – także z chemii i biologii i także w ramach projektu „Zdolni z Pomorza”. PG znajduje się w gronie Uczelni współtworzących ten projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Projekt ten skierowany jest do najwybitniejszych uczniów województwa pomorskiego. Jak czytamy na stronach projektu, statystycznie 3-5 procent populacji dzieci przejawia wybitne uzdolnienia. Panuje przekonanie, że zdolny sobie „jakoś” zawsze poradzi. A nie powinien radzić sobie „jakoś”, tylko bardzo dobrze. Dlatego, jako jeden z pierwszych regionów w Polsce, Samorząd Województwa Pomorskiego zdecydował o realizacji projektu, którego efektem było stworzenie regionalnego systemu wspierania uczniów uzdolnionych.

Część chemiczną realizowała niezawodna grupa z Katedry Chemii Nieorganicznej pod

Wydarzenia, terminy

Polecamy kalendarz na głównej stronie www Wydziału Chemicznego (już nie trzeba odblokowywać wyskakujących okienek).

Wybrane wiadomości z pierwszych numerów Biuletynu.

Numer pierwszy donosił m.in.:

„Profesor dr inż. Edward Borowski został na okres trwania XIV konkursu projektów badawczych powołany do składu Sekcji Technologii Chemicznej (T-09B) Zespołu Chemii, Technologii Chemicznej oraz Inżynierii Chemicznej i Ochrony Środowiska Komitetu Badań Naukowych.”

Zapowiadano także pięć posiedzeń/spotkań Rady Wydziału, w tym: kolokwium habilitacyjne dr inż. Waldemara Wardenckiego, habilitacje dr inż. Marioli Szpakowskiej i dr inż. Bogdana Zygmunt, a także uroczyste wręczenie dyplomów i spotkanie wigilijne, które wtedy odbywało się w Sali Senatu PG

Numer 2 był numerem gwiazdkowym i zawierał m.in. życzenia od JM Rektora (wtedy prof. A. Kołodziejczyka) i Dziekana. Donosił także o szeregu zaszczytów jakie wówczas spadły na panią prof. Bożennę Kawalec-Pietrenko (najwyższe odznaczenie SITPChem oraz członek Rady Programowej czasopisma „Inżynieria i Aparatura Chemiczna”.

W numerze 1 (3) ogłoszono spotkanie Dziekana z pracownikami Wydziału 4 lutego 1998, które też potem stało się tradycją. Składano gratulacje KChFiz, która wydała kolejny skrypt pod redakcją prof. Irminy Uruskiej. Informowano także o konferencjach i innych imprezach naukowych w rozpoczynającym się 1998 roku.

Ludzie Biuletynu:

Przez pierwsze 10 lat każde wydanie BIULETYNU przechodziło przez ręce nieodżałowanej pamięci pana Mirka Maciuka. Potem Redaktor został profesorem, zaś za rozpowszechnianie biuletynu, to jest powielanie i dystrybucję, odpowiadała pani Ania Jarząbek, a obsługą wersji internetowej zajmował się pan Tomasz Laskowski (teraz dr inż.). Obecnie czynią to – pani mgr Anna Jarząbek oraz pan Sebastian Kowalski.

Drugie przypomnienie pani Prodziekan ds. Nauki

Komitet Chemii Analitycznej PAN ogłosił Konkurs na nagrodę za wybitne osiągnięcie naukowe (edycja 2018).

Zgłoszenia są przyjmowane wyłącznie drogą elektroniczną do dnia 20.01.2018.

Szczegółowe informacje dotyczące wniosków zamieszczone są w Regulaminie Konkursu (<http://www.kcha.pan.pl/pl/regulamin-konkursu-za-wybitne-osiagniecie>). Materiały proszę przesyłać bezpośrednio na adres prof. dr hab. Macieja Jarosza: mj@ch.pw.edu.pl.

Obrona pracy doktorskiej

07.12.2017 o godzinie 12:15 w Minicentrum Konferencyjnym, Chemia A Wydziału Chemicznego PG odbędzie się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr inż. Izabeli Koss-Mikołajczyk. Tytuł rozprawy: „Porównanie składu fitozwiązków i wybranych aktywności biologicznych warzyw i owoców o różnej pigmentacji. Poszukiwanie zależności między zawartością substancji bioaktywnych a potencjałem prozdrowotnym roślin jadalnych”. Promotor: dr hab. inż. Agnieszka Bartoszek-Pączkowska (PG); Promotor pomocniczy: dr

kierunkiem dr inż. Anny Mietlarek-Kropidłowskiej.

Zaletą tych zajęć (Spotkań Akademickich) jest atrakcyjna tematyka oraz układ spotkań. Po części teoretycznej (wykładzie naukowca) na uczniów czekają warsztaty i zajęcia laboratoryjne, podczas których mogą sprawdzić, zweryfikować, przećwiczyć czy zmodyfikować poglądy na poznane zagadnienia.

Na zajęcia z chemii o intrygującym tytule: „Spotkanie bez kwasów? Mamy swoje zasady!” przybyło ponad 50 najzdolniejszych uczniów pomorskich szkół. W trakcie wykładu prof. dr hab. inż. Barbary Becker dowiedzieli się oni, że kwasy znane były od czasów starożytnych - już wtedy bowiem znano ocet winny i proces kwaśnienia wina. Od tysięcy lat ludzie wiedzieli, że nie tylko ocet, ale także i sok z cytryny i wiele innych rodzajów pożywienia smakuje „kwaśno”. Jednak dopiero kilkaset lat temu dowiedzieli się, że te kwaśne produkty zawierają ... kwas! W trakcie spotkania w zabytkowym Audytorium Chemicznym, którego historię Pani Profesor przybliżyła na wstępie, uczniowie przenieśli się, kolejno, w czasy: Boyle'a, Arrheniusa, Brønsteda i Lowry'ego oraz Lewisa. Dowiedzieli się, że kwas nie "daje" jonu wodorowego, ale jest mu on zabierany (podobnie jak nie daje się portfela złodziejowi, to on ten portfel zabiera), a także poznali kwasy „twarde” i „miękkie”.

Następnie uczniowie, już w grupach kilkunastoosobowych, udali się na zajęcia laboratoryjne. W ramach zajęć w laboratorium komputerowym, prowadzonych przez dr inż. Andrzeja Okuniewskiego oraz mgr inż. Damiana Rosiaka mieli możliwość skorzystania (nie tylko w przypadku kwasów i zasad) z programu ChemSketch, umożliwiającego tworzenie wzorów dwu- i trójwymiarowych. Niektórzy narysowali nawet chemicznego NanoPutiana (Chanteau, S. H.; Tour, J. M. (2003). "Synthesis of Anthropomorphic Molecules: The NanoPutians" The Journal of Organic Chemistry. 68 (23): 8750–86. doi:10.1021/ jo0349227. PMID 14604341).

W trakcie zajęć laboratoryjnych przeprowadzonych w salach Katedry Chemii Nieorganicznej mieli zaś możliwość samodzielnego prowadzenia eksperymentów chemicznych. Uczniowie wcieliili się w rolę detektywów i poszukiwali w zlewkach oraz probówkach śladów kwasów oraz zasad. Wykorzystali w tym celu liczne wskaźniki chemiczne – nie tylko te, znane ze szkoły, ale także te nieco rzadziej już używane. Zajęcia laboratoryjne poza dr inż. Anną Mietlarek-Kropidłowską poprowadziły: dr inż. Aleksandra Wiśniewska oraz debiutująca w roli prowadzącej (ze wspaniałym rezultatem!) mgr Katarzyna Kowalewska.

Czy spotkanie przyniosło efekty? Patrząc po teście, który uczniowie pisali „na wejściu” i „wyjściu”, możemy śmiało stwierdzić, że tak. Wielu z nich, w luźnych rozmowach wspominało, że w przyszłości chcieliby zasilić szeregi studentów naszego Wydziału. A do Rozmów była okazja chociażby podczas przerwy na posiłek oraz aktywność ruchową, zorganizowanej na jednym z dziedzińców Gmachu Głównego. Frekwencja dopisała, pomimo niesprzyjającej aury, a dodajmy, że niektórzy uczniowie dojeżdżali ze stosunkowych odległych miejscowości naszego województwa (Bytów, Kwidzyn). Uczestnicy mieli okazję wyrazić swoją opinie o zorganizowanych na naszym Wydziale zajęciach w ramach ankiet, z których dowiedzieliśmy się m.in.:

„Moim zdaniem zajęcia były przeprowadzone w bardzo ciekawy sposób, inny niż mamy w szkołach. Dzięki zajęciom zdobyliśmy większe doświadczenie” (Kasia z Kwidzyna)

„Zajęcia były super. Wykład ciekawy i interesujący, w sali komputerowej poznałam metodę rysowania wzorów strukturalnych, a w laboratorium przetestowałam całą swoją wiedzę z lekcji chemii” (Monika ze Sztumu)

„Jestem bardzo zadowolona z przeprowadzonych zajęć. Bardzo dużo dowiedziałam się z nich i proszę o organizowanie częstszych zajęć – jest to ogromna dawka prawdziwej, ważnej wiedzy i bardzo miło spędzony czas w towarzystwie doświadczonych osób” (Magdalena z Zespołu Szkół im. Jana Kasprzowicza)

„Zajęcia bardzo dobrze zorganizowane, przeprowadzone profesjonalnie. Przyjadę jeszcze raz.” (Michał z Lęborka)

Zajęcia z biologii realizowane były przez zespół Katedry Biotechnologii Molekularnej i Mikrobiologii pod przewodnictwem jej Kierownik, pani dr hab. inż. Anny Brillowskiej-Dąbrowskiej, prof. nadzw. PG. Ich tytułem było: „DNA wroga trzeba znać” a przeznaczone były dla grupy wybranych uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W czasie zajęć laboratoryjnych uczniowie używali narzędzi z codziennego dnia pracy biologa molekularnego i genetyka, izolowali DNA, przygotowywali reakcję real-time PCR i analizowali jej wyniki. Pozwoliło to Młodym Zdolnym na identyfikację mikroorganizmu przygotowanego przez mgr inż. Martynę Mroczyńską – był nim *Saccharomyces cerevisiae*. Zajęcia komputerowe prowadzone przez dr inż. Bartłomieja Ferrę ułatwiły zrozumienie przeprowadzonych eksperymentów. Grupa licealistów obiecała pani Prodziekan Brillowskiej-Dąbrowskiej, że będzie starała się o przyjęcie w poczet studentów Wydziału Chemicznego Politechniki Gdańskiej.

W tym miejscu Redaktor jako Prodziekan pragnie podziękować obu zespołom za zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie zajęć, a także wszystkim, którzy przyczynili się do pozytywnego odbioru naszego Wydziału przez młodzież, w tym m.in. pracownikom portierni, którzy dzielnie i z uśmiechem wydawali dziesiątki kurtek, kiedy uczestnicy przemierzali się w deszczu pomiędzy gmachami naszej Uczelni.

Redaktor jako Redaktor dziękuje dodatkowo zespołom za przygotowanie materiałów, na których oparte było powyższe sprawozdanie. Spotkania akademickie na Wydziale Chemicznym były niewątpliwie okazją, aby nie tylko poszerzyć swoją wiedzę, ale także poznać Uczelnię od środka, zobaczyć, jak wyglądają laboratoria i choć przez chwilę poczuć na czym polega praca naukowca. Liczymy, że zaowocują wieloma bardzo dobrymi kandydatami na studia.

inż. Barbara Kusznerowicz (PG); Recenzenci: prof. dr hab. Jędrzej Antosiewicz (Gdański Uniwersytet Medyczny), prof. dr hab. Maria Śmiechow-ska (Akademia Morska w Gdyni).